

GYAKORLATI KÖZIGAZGATÁSI KÖNYVTÁR ÉS DÖNTVÉNYTÁR

Szerkesztő és kiadó: dr. DOLENECZ JÓZSEF, ügyvéd.

Megjelenik
minden hónap 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:
Egész évre 12 K Negyedévre 3 K
Félévre 6 K Egy óra 1 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal, a hová
az előfizetési díjak és levelek küldendők

Budapest,
VIII.. József-körút 74. szám.
II. emelet II. ajtó.

I. évfolyam.

17. szám.

1905. szeptember 1.

Kérdések és feleletek.

I.

A községi előjáróságok magatartása.

Engedje meg mélyen tisztelt szerkesztőség, hogy tanácsot kérjek arra nézve, hogy én mint jegyző, kinek tartozom engedelmességgel, a kormánynak, vagy a vármegyének? Ebben az áldatlan helyzetben mi községi előjárók valóságosan két ütköző közé kerülünk; vagyonunkkal, ekszisztenciánkkal játszunk. Nem tudjuk, mit tévők legyünk.

Felelet. Konkrét kérdés hiányában csak általánosságban felelhetünk erre a kérdésre. Ha aztán konkrét eset merül fel, legyen szives hozzánk fordulni, szívesen megadjuk a felvilágosítást. Általánosságban csak azt mondhatjuk, hogy a törvénynek kell engedelmeskedni, mely nincs hatályon kívül helyezve. Kétségtelenül érvényben vannak az összes törvények, amelyeknek végrehajtásánál a községi előjáróságoknak közreműködni köteleességük. Ezekre a törvényekre vonatkozólag engedelmeskedni kell a kormányrendeleteknek. Ezeket fegyelmi vétség terhe alatt végre kell hajtani. A községi előjárónak nincs joga demonstrálni a kormányrendelet ellen, ez ellen a törvényhatósági bizottság közgyűlésének van joga végső fokban felírni az országgyűléshez és míg az országgyűlés nem dönt, a kormányrendeletet végre kell hajtani. A vármegyék tiltó határozatai még jogerőre nem emelkedtek, mert a belügyminiszter részben megsemmisítette, részben még nem intézte el a tiltó határozatokra vonatkozó felelőszót. A törvény pedig egyenesen tiltja az ilyen közgyűlési határozatok végrehajtását a jogerőre emelkedés bevétele előtt. Épen azért P. város halmozott törvénysértést követett el, mikor a belügyminiszteri megsemmi-

sítő határozat daczára elrendelte előbbi határozatának végrehajtását, melyet a tanács igen bölcsen és törvényesen megtagadott, mert minden tisztviselő és hatóság csak a fennálló törvényeknek és ennek keretében hozott és jogérvényes szabályrendeleteknek tartozik engedelmeskedni. Ezért a korrekt magatartásért senkinek baja nem lehet.

II.

Üres közgyűlés.

Egy községben az 1904. évi számadás tárgyalására különböző időközökben háromszor volt meghíva a képviselőtestület. A meghívók szabályszerűen kézbesítve lettek. Mind a három alkalommal a tárgyalást megtartani nem lehetett, mert a képviselő-testületi tagok közül egy sem jelent meg. A törvényben ilyen esetre nincs intézkedés. Mi legyen itt a teendő, mert előre láthatólag egy negyedik kitűzendő tárgyalás is sikertelen lesz?

Felelet. Majdnem hihetetlen a kérdés; mert az ülésre a bíró és a jegyző mindenesetre megjelent és az esküdtek közül is be lehetett volna rendelni képviselőtestületi tagokat. A törvény eléggé provedál a kérdésben jelzett esetekre nézve azzal, hogy a határozatképességét nem köti a tagok bizonyos számának jelenlétéhez, hanem az 57. §. szerint a jelenlevők határoznak. Kivéve persze a községi törvény 110. §-ában foglalt vagyoni eseteket. De erre nézve is az idézett szakasz 3-ik bekezdése provideál az esetre, ha a tagok kellő számban meg nem jelentek. Akkor újabb közgyűlés hirdetendő s ha ezen sem volna meg a kellő szám, ezen képviselő-testületi gyűlésből 15 napra egy újabb gyűlés összehívása elrendelhető, mely a jelenlevők többségével határoz.

III.

Artézi kútfurás költségei.

A község belterületén artézi kutat furattam; az artézi kut furási költségét a költségvetésbe úgy állítottam be, hogy ahhoz a községhez közigazgatásilag csatolt puszták birtokosai is egész pótdadóval járulnak.

Ugy emlékszem, hogy az artézi kut költségeinek mi-kénti fedezése tárgyában olvastam közigazgatási bírósági határozatot, mely a fenti eljárás mellett szól. Kérem szives véleményét közölni.

Felelet: Nem emlékezünk ilyen közigazgatási bírósági határozatra. De különben is a községi törvény 130. §-ának világos rendelkezése szerint a községhez közigazgatásilag csatolt pusztá után fizetett egyenes adóknak legjobb esetben is

csak felerésze vétethetik számba. Feltéve, ha a puszta egyenlően van érdekelve a belterülettel. De talán azon az alapon, hogy az artézi kut költsége nem sorolható a rendes közigazgatási költségek kathégoriájába, hanem az hasznos, sőt szükséges befektetés, mégis talán a puszták egész adója után vehető ki erre a célra a költséghez való hozzájárulás kvótája. Ha az illetők bele nyugosznak, az ügy meg van nyerve, ha pedig megfelebbezik, bizonyára elvi kijelentéssel lesz eldöntve a kérdés. Ez aztán jövőre irányadóul szolgálhat.

IV.

Ügygondnok a telekkönyvi ügyekben. — A hitfelekezeti iskola fentartója. — Ingyenes szilvórium főző üst. — Tót népkönyvtár. — A község felelőssége az elsikkasztott összegekért. — A jegyzői iroda felszerelése.

1. Az itteni telekkönyvi hatóság jogügyleteknél az esetben, ha az egyik eladó fél jelenlegi tartózkodási helye ismeretlen, végzésileg felhívja a vevőt, hogy az ismeretlen tartózkodású fél lakóhelyét 8 nap alatt jelentse be, de midőn a fél a telekkönyvi hatóságnál megjelenik, szóbeli jelentését el nem fogadják, hanem írásbeli bélyeges beadványra kötelezik, ami mindenkor költséggel jár s ha a vevő a lakóhelyet nem tudja, költségére ügygondnokot kinevezik s így minden ok nélkül 20–30 kor. költséget fizet. Kérem becses véleményét helyes-e ezen eljárás, esetleg mily orvoslat keresendő?

2. Községeimben kath. hitfelekezeti iskolák vannak; a fizetések és fentartási költségek a községi költségelőirányzatban vannak felvéve s külön egyházi adó nincs; az 1906. évi előirányzatok ellen az izraeliták felebbezést adtak be s ezen a rkath. hitközséget illető tételek törlését kérik.

3. Tudtommal az állam kisközségeknek szilvórium főzésre „üstöt“ ingyenesen szokott kiosztani; miután községünkben a paraszt kigazdák szilvórium főzéssel rendszeren foglalkoznak s hozzám fordultak, hogy az ily üstöt szerezzem meg számukra. Kérem becses tanácsát, hova kell ez ügyben fordulnom, hogy fáradozom sikerrel járjon s hogy az üstöt megkaphassuk.

4. Községembe „tót köz-népkönyvtár“ akarok kérelmezni, sziveskedjék utbaigazítani, hova kell folyamodni ezért, mert tót népünkre nagyon üdvös hatással lenne a hazafias könyvtár. Természetesen ingyen akarom beszerezni.

5. Hivatalbeli elődöm beszédett árvás biztosítási díjakat és 30 fillér tanítói nyugdíjjarulékokat s ezeket illetékes helyre be nem szállította, hanem elsikkasztotta; felsőbb hatóságom szoritja a községeket, hogy ez összegeket a közs.

pénztárakból fizessék meg, de a községek ezt elfogadni nem akarják. Kérem tudtomra adni, jogos-e a hatósági meghagyás, esetleg hogy lehet ellene védekezni.

6. Irodám, úgy butor, mint törvénykönyvekkel hiányosan van felszerelve s ezeket pótolni kívánom; mi a teendőm, hogy ebből bajom ne legyen.

Felelet. 1. A telekkönyvi rendtartás 138. §-a meghatározza, hogy a telekkönyvi végzések elintézéséről kiket kell értesíteni végzésileg. Az eladó fél ezen érdekelt személyek közzé tartozik. A 140. §. utolsó bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy azon telekkönyvi végzésekre, melyek saját kézbe kézbesítendő, a polgári perrendtartásnak az első kereset folytán hozott végzés kézbesítését tárgyazó szabályai alkalmazandók. 1868: LIV. t.-cz. 268. §-a szerint pedig: Alperes részére ügygondnok rendelendő, ha az illetőnek háznépe nincs vagy tartózkodási helye ismeretlen. Ez utóbbi helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. Tehát a telekkönyvi hatóság eljárása helyes. Szóbeli előterjesztésnek telekkönyvi ügyekben helye nincs. Itt minden írásbeli folyamodásra történik. Ezen a bajon segíteni nem lehet.

2. Attól függ, hogy ki az iskola fentartó. Ezt majd az izraeliták felebbezése folytán hosszas tárgyalás és a hatóságoktól bekérendő bizonyítékok alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter dönti el. Ha a község az iskola fentartó, akkor mindenki köteles fizetni.

3. Az indokolt kérvényt a földművelésügyi m. kir. miniszterhez kell benyújtani. Ez adományozza az üstököt, nem a pénzügyi hatóság.

4. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodni.

5. A községi törvény VII. és VIII. fejezetei irányadók. Ezen szakaszok mondják meg a község felelősségét. Az eddigi bírói gyakorlat szerint a város, illetve a község tartozik kártérítéssel; a városnak, illetve községnek aztán visszakereseti joga van a bűnös tisztviselővel szemben. Erre nézve „*Közigazgatási Döntvénytárunkban*“ (16. füzet, augusztus 15.) 365. szám alatt (211. oldalon) közölve van a kir. Curia 4715/1903. sz. ítélete, melynek indokolása minden irányban felvilágosítással szolgálhat.

6. A községektől kérni és megszavaztatni fedezetet a hiányzó felszerelés kiegészítésére. Más mód nincs.

Szerkesztői üzenetek. Tápé. Az ügyben felkért szakértő még nem nyilatkozott. Tanulmányozza a kérdést. — **Czibakháza;** **Alsó-Szucs.** Levél ment. — **Pr.** — **T. K.** — **J. Zs.** Még nem felelhetünk. — **St. F. Pécs.** Köszönet. Jövő számunkban közöljük.